

Kázeň „Tvár ako kameň“ (Izaiáš 50,7) 06.01.2013

Otázka: Čo nás dokáže najviac nahnevať? Čo vo vás vyvoláva najväčší hnev?

Sú to veci, ktoré sa nám zdá, že jednoducho nejdú správne. Takto to nemá byť. Neschopnosť naša, druhých. Nerovnosť. Neférovosť. Dĺžka života, iné príležitosti, zdravie, niekto vyrastie v rámci možností v usporiadanej rodine, niekto v rozbitej, niekto je týraný, niekto vyrastie v dostatku, niekto v nedostatku. Možno by sa dali zhrnúť pod nespravodlivosť.

Túžime potom aby svet bol dokonalý, vzťahy, láska, ľudia nás nesklamávali, my sme nerobili hlúpe, malé, veľké chyby, aby sme žili pravdivý život, bez krivých obvinení, oklamaní, sklamaní.

Nespravodlivosť je unavujúca.

Izaiáš 50, 4-8

4Panovník Hospodin dal mi jazyk učedníkov, abych uměl zemdeného podpírat slovem. On mě probouzí každého jitra, probouzí mi uši, abych slyšel jako učedníci.

5Panovník Hospodin mi otevřel uši a já nevzdoruji ani neuhýbám nazpět.

6Nastavuji záda těm, kteří mě bijí, a své líce těm, kdo rvou mé vousy, neukrývám svou tvář před potupami a poplíváním.

7Panovník Hospodin je moje pomoc, proto nemohu být potupen, proto tvář svou nastavuji, jako kdyby byla z křemene, a vím, že nebudu zahanben.

8Blízko je ten, jenž mi zjedná spravedlnost.

Toľko spoveď služobníka, ktorý čelí nespravodlivosti. Trochu anatomická spoveď. Dostáva od Boha jazyk, čo povzbudzuje, ucho, čo počúva, má bité líce, trhanú bradu- fúzy, má ubolený chrbát, opľúťú tvár a zároveň tvár tvrdú ako kameň.

Hovorí o jeho vzťahu s Bohom, o tom, že ráno, čo ráno ho prebúdza, aby počúval, o fyzickom a duševnom utrpení.

Celá jeho identita nás môže provokovať, dráždiť, vytáčať:

1. Môže nás hnevať svojou zraniteľnosťou, že sa tak ľahko poddal. A nechá sa zraňovať. Chýba mu správna dávka asertivity. Buchnúť naspäť. Zanádať. Ozvať sa. Ale nie. On sa stal zraniteľným, pre tých, čo ho zraňujú. Nebráni sa. Niektorí ľudia hovoria, že kresťanstvo je pre slabých, submisívnych ľudí, ktorí nechajú druhých, aby s nimi zametali.
2. Nezakryl si tvár pred potupou, ale tvrdí, že nie je potupený.
3. Hovorí, že nebude potupený, pretože mu Boh pomáha. Ako a kde mu Boh pomáha? Ako mu Pán Boh pomáha? Bijú ho po chrbte, trhajú mu bradu, pľujú po ňom a on hovorí Pán Boh mi pomáha,.

Tvrdá tvár ako kameň

Paradoxná na tom celom je jeho tvár. Telo má krehké. Tvár má ako z kameňa.

Biblii môžeme nájsť ďalšie výrazy s tvárou, ktoré niečo symbolizujú. Napríklad: Sklonená tvár na znak úcty, padnutá tvár (hnev), skrytá tvár (odpor), obrátiť tvár proti niečomu, obrátiť tvár k niečomu, tvár prikrytá smútkom, odvrátená tvár (odmietnutie).

Aká je to teda tvár ako kameň? Mať tvrdé kamenné srdce sa väčšinou nepovažuje za prednosť. Čo tvár?

Kameň mi evokuje silu, pevnosť, odhodlanie.

Ale akú silu? Akú pevnosť?

Tvrdosťou a odhodlaním sa kresťania už neslávne preslávili, keď sme v mene Boha zabíjali, izolovali sme sa, oddeľovali od ľudí, dištancovali od sveta. Radikálny extrémizmus nie je kresťanstvu cudzí. Biť sa za svoju neomylnú pravdu, byť vlastníkom Boha a pravdy. Dokážeme byť tak tvrdí, že vieme ísť aj cez mŕtvolu pre svoje presvedčenie.

Kameň môže evokovať silu, ktorá je bezcitná, surová, chladnokrvná, drzá a bez súcitu.

Zdá sa, že mať tvrdú tvár nie je jednostranné, čierno-biele. Nie je to jednoznačné dobré, ani jednoznačné zlé.

Možno nám do tohto celého vnesie trochu viac svetla ďalší text:

Ezechiel 3, 7-9

7Izraelský dŕm tŕ vŕak nebude chtít poslechnout, ponŕvadŕ nejsou ochotni poslechnout mne; celý izraelský dŕm má tvrdé ŕelo a zatvrzelé srdce.

8Hle, dávám ti tváŕ právé tak tvrdou, jako je jejich, a ŕelo právé tak tvrdé, jako je jejich.

9Dávám ti ŕelo jako kŕemen, tvrdší než oblázek. Neboj se jich a nedŕs se jich, jsou dŕm vzpurný.“

Je to zvláŕtna tvrdosť. Zvláŕtna sila. ŕo je to za tvrdosť, ktorá dovoľuje nechať sa oplúť?

Javí sa ako porazený, potupený, ale nie je. V jeho potupenosti je sila akoby zvýraznená, vyskakuje do popredia. Tá sila sa odvoláva na Pána Boha. Boh je mojou pomocou, preto nebudem zahanbený, preto môžem byť silným, hoci som slabý.

Tento sluŕobník v Izaiášovi nám nápadne pripomína Ježiša. ŕije z Boha a slabosť dolieha najmä zvonka. My vŕak ŕastokrát zápasíme sami so sebou. Snažíme sa o pravdivý ŕivot pred Bohom a sami sme si prekážkou.

Môžeme sa na príbeh ŕloveka - kameňa pozrieť aj cez Petra, o ktorom sme si dnes ŕítali. Ježiš mu hovorí, keď ho stretáva: „Ty jsi ŕimon, syn Janův; budeš se jmenovat Kéfás (coŕ se překládá: Petr-Skala).“ (Ján 1, 42)

A Peter naozaj pripomína určitý typ skaly. Derie sa dopredu, chce byť všade prvý. Je odhodlaný. Má silné rozhodné reči, dokonca odreže ucho. Je to taký silák. Bol si taký istý sám sebou, no Pán Boh ho učil inej sile, inej pevnosti- sile, ktorej sa učil práve cez svoje slabosti. Sila, ktorá nie je v jeho neochvejnosti.

Peter má spoločné s naším služobníkom, že sa tiež snaží počúvať, povzbudzovať a Boh ho prebúdzá (možno aj doslova). No aspon zo začiatku je on sám sebe prekážkou, slabým.

Tam, kde sme slabí, nás môže Pán Boh premieňať na silných. Silou, ktorá nie z nás, nie je našou istotou. Je zhora. V čom sme slabí? Kde sú naše slabosti, v ktorých sa môže Boh naplno prejaviť?

Pavel hovorí: 2. Korinťanom 12, 9-10

*„Stačí, keď máš mou milost; **vždyť v slabosti se projeví má síla.**“ A tak se budu raději chlubit slabostmi, aby na mně spočinula moc Kristova.*

*10Proto rád přijímám slabost, urážky, útrapy, pronásledování a úzkosti pro Krista. **Vždyť právě když jsem sláb, jsem silný.***

Mať tvár ako kameň môžeme mať, len ak naša sila a pevnosť nie je z nás. Ak naša istota nie je z nás, ale z Boha. Vtedy naozaj platí to, o čom píše Tomáš Halík v jednej zo svojich kníh – že „co je bez chveni není pevne“ – alebo inak – pevné je len to, čo sa chveje.

Môžeme mať nádej, ktorá nebola potupená, hoci visela na kríži. Nádej v Kristovi, ktorý miloval, trpel, zomieral a práve v tom víťazil. Nádej, že raz sa dočkáme spravodlivosti. Raz bude náš smäd a hlad po spravodlivosti nasýtený.

Zároveň už teraz môžeme mať nádej v Božiu pomoc. „*Hospodin je moje pomoc, proto nemohu být potupen*“.

Boh sa dokonáva v slabosti.

Mnohé veci sa určite aj v tomto roku budú diať inak, ako by sme chceli, možno budeme zažívať nespravodlivosť, s ktorou nebudeme vedieť nič urobiť, nijako ju nebudeme vedieť ovplyvniť, no prajem nám vytrvalosť v nádeji, v počúvaní, ranné prebúdzania s Bohom, a chvejúce srdce naplnené Božou pevnosťou.

Pokouším se vidět věci

tvýma očima:

co se zdálo velké, je nepatrné

co se zdálo hrozné, je směšné

co se zdálo pevné, je křehké

co se zdálo věčné, pomíjí

země se točí vzhůru nohama

co by ztracené, žije

co bylo slabé, vítězí

co bylo chudé, kupuje celý svět

(Daniel Raus)

Mária Uhlíková